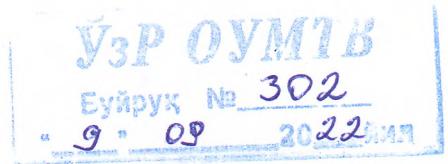

**O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi
O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rtta maxsus ta’lim vazirligi**

**60910400 - Tibbiy profilaktika ishi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining
malaka talablari**

Toshkent

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

Toshkent tibbiyot akademiyasi.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi Tibbiyot tibbiyot akademiyasi uzlucksiz kasbiy ta’lim muassasalararo Muvofiqlashtiruvchi kengashning 202 yil «_____» dagi _____ - sonli yig‘ilishida ma’qullangan. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 202 yil «_____» dagi _____ - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi huzuridagi Oliy va o‘rta maxsus, professional ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 202 2 yil «29» 08 dagi 5 - sonli yig‘ilishida ma’qullangan. O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 202 2 yil «9» 09 dagi 302 - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi;

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi

Mazkur Malaka talablari 910000 – Sog‘liqni saqlash ta’lim sohasi Davlat ta’lim standarti, Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori, O‘zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talabini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi.....	4
1.1	Qo‘llanish sohasi.....	4
1.1.1.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi Malaka talabining qo‘llanishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining ob’ektlari.....	5
1.2.3.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining turlari.....	6
1.2.4.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarining kasbiy vazifalari.....	6
2.	<i>60910400-Tibbiy profilaktika ishi</i> ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar.....	8
2.1.	Umumiy kompetensiyalar	8
2.2	Kasbiy kompetensiyalar.....	9
	Biblografik ma’lumotlar.....	12
	Kelishuv varag‘i.....	13

1.60910400 – Tibbiy profilaktika ishi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiyo tavsifi

60910400 – Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular tayyorlash kunduzgi ta’lim shaklida amalgga oshiriladi. Ta’lim shakli bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati – 5 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. 60910400 - Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi Malaka talabining qo‘llanishi.

Malaka talabi 60910400 – Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta’lim yo‘nalish bo‘yicha Malaka talablari, o‘quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalgga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruva xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilari;
- ta’lim yo‘nalishining o‘quv rejasi va fan dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;
- bakalavriat bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalgga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;
- ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;
- oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;
- oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;
- kadrlar buyurtmachilarini va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;
- oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishga kirayotgan abiturientlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60910400-Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatlarining tavsifi

1.2.1. 60910400 – Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrular kasbiy faoliyatining sohalari:

60910400-Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi – sog‘liqni saqlash tizimining davolash-profilaktika muassasalari (respublika, viloyat, shahar, tuman va tarmoq (O‘zbekiston havo yo‘llari, O‘zbekiston temir yo‘llari va boshqalar) Davlat sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmati markazlarida, OITS qarshi kurash markazlarida, patologik anatomiya markazlarida, sud-tibbiyot ekspertiza markazlarida, atrof-muhit ob’ektlarini sanitariya holatini o‘rganish, gigiyenik baholash va profilaktik tavsiyalar ishlab chiqish faoliyatini olib borish; aholi yashash joylari atrof-muhitini sanitariya muhofazasiga yo‘naltirilgan tibbiy-

profilaktik muammolar bo'yicha asosiy vazifalarni hal qilish, sanitariya-gigiyenik reglament va me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish va amaliyatga tadbiq qilish faoliyatini olib borish; sog'lijni saqlash tizimining barcha bo'g'inlarida sanitariya-gigiena sohasida kompleks masalalarni yechishni qamrab oladi. Bundan tashqari:

- ichimlik suvi va suv ta'minoti qurilmalarini loyihamalarini sanitariya ekspertiza qilish va loyiha bo'yicha xulosa berishni o'rganish;

- kanalizatsiya tizimi qurilmalarini loyihamalarini sanitariya ekspertiza qilish va loyiha bo'yicha xulosa berishni o'rganish;

- tashqi muhit omillari, ichimlik suvi, atmosfera havosi, tuproq, barcha turdag'i oziq-ovqat xom ashyo va mahsulotlaridan namunalar olish va laboratoriya tahlillarini o'tkazish;

- yangi turdag'i xom ashylari, qurilish materiallari, pestitsidlar bo'yicha gigiyenik me'yorlarni matematik modellarini qo'llash;

- atrof muhit ob'ektlarini ifloslanishdan muhofazalash bo'yicha profilaktik chora-tadbirlar ishlab chiqish;

- aholi turli guruhlarining (bolalar, o'smirlar, ishchilar) salomatlik holatini tahlil qilish va monitoringni olib borish;

- aholi o'rtaida yuqumli va yuqumli bo'limgan kasalliklarning epidemiologik jarayonini o'rganish va tahlil qilish;

- aholining radiatsion xavfsizligini ta'minlash;

- aholi orasida sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shaklantirish ularning jismoniy, tibbiy faolligini oshirish;

- nazorat ostidagi ob'ektlarda sanitariya-gigiyenik, radiologik va epidemiologik tekshirishlar o'tkazish;

- O'zbekiston Respublikasi davlat boshqaruvi organlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qoshidagi tashkilotlar, O'zbekiston Respublikasi Sog'lijni saqlash vazirligi va uning tasarrufidagi tashkilotlar, sog'lijni saqlash boshqarmalari, ilmiy-tadqiqot institutlari, sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmati markazlari va bo'linmalari, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi ilmiy-tadqiqot institutlari, mulkchilik shaklidan qat'iy nazar turli xil shakldagi mulk, xususiy tibbiyot, biznes tashkilotlari va boshqalarda kasbiy faoliyat yuritish.

1.2.2. 60910400–Tibbiy profilaktika ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

- sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmati hududiy boshqarmalari va bo'linmalari;

- OITS qarshi kurash markazlarida;

- patologik anatomiya markazlarida;

- salomatlik instituti va uning filiallari;

- ilmiy-tadqiqot institutlari;

- dezinfektion stansiyalar;

- ko'p tarmoqli kasalxonalar;

- sanitariya-gigiyenik reglament va me'yoriy hujjatlari, sog'lijni saqlash tizimiga tegishli dasturlar, standartlar, ilmiy maqolalar, tezislar, me'yoriy hujjatlari,

ma'lumotnomalar, hisobotlar; tibbiyot asbob-uskunalar, dori vositalari, muolajalar, resurslar, vositalar, usul va uslublar majmuasi;

-yo'nalish bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat sohalarida qo'shimcha va o'zgarishlar bo'lishi mumkin;

- ilmiy-tadqiqot jarayoni.

60910400–Tibbiy profilaktika ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy faoliyati quyidagilarni qamrab oladi:

- barcha turdag'i ob'ektlarning loyihibarini sanitar ekspertizadan o'tkazish;
- aholining turli guruhlarida kasallanish holatini o'rghanish;
- aholi turar joylari va ishchi mintaqasida radiatsion foni o'rghanish;
- operativ va retrospektiv epidemiologik tahlil qilish;
- turli xil oziq-ovqat mahsulotlarini ozuqaviy va biologik qiymatlarini aniqlashda matematik modellarini qo'llash;
- bolalar va o'smirlarning aqliy va jismoniy rivojlanishini gigiyenik baholash;
- atrof muhitni muhofazalash va aholi kasallanishini kamaytirish bo'yicha profilaktik chora-tadbirlar ishlab chiqish.

1.2.3. 60910400 –Tibbiy profilaktika ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari

- ilmiy-tadqiqot;
- tibbiyot profilaktikasi;
- axborot tahliliy;
- tashkiliy-boshqaruv faoliyati kabilarni o'z ichiga oladi.

1.2.4. 60910400 –Tibbiy profilaktika ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari

60910400–Tibbiy profilaktika ishi ta'lim yo'nalishi bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darjasini hamda bakalavrlarning kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob'ektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

-ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda tibbiy profilaktika ishiga oid mavzularda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishda ishtirok etishi;

-internet tarmog'ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'nalgan holda qidirishi va topishi;

-tibbiy profilaktika ishiga oid ilmiy to'plamlar, mahalliy va horijiy ilmiy-tadqiqot yutuqlarini o'rghanishi;

-kasbiy faoliyat ob'ekti yo'nalishiga mos yangi ilmiy natijalar, ilmiy adabiyotlar yoki ilmiy-tadqiqot loyihibarini o'rghanishi;

-ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda, davlat sanitariya epidemiologiya nazorati markazlarida eksperimental tadqiqotlar o'tkazishi, ularning natijalariga ishlov berishi, baholash va boshqa kasbiy faoliyat turlarini bajarishi;

-ilmiy-tadqiqot ishlanmalarini tayyorlashi, soha oid adabiyotlarni ekspertizasini amalga oshirishda qatnashishi;

-tadqiqot natijalari va ishlanmalarini tatbiq etishda qatnashishi;

-ilmiy seminarlar, ilmiy-amaliy anjumanlarda ishtirok etishi;

ma'lumotlarni jamlash, qayta tayyorlash, mavzu bo'yicha ilmiy ma'lumotlarni tizimli tahlil qilish, ilmiy-amaliy mavzuviy jurnallarga maqolalarni tayyorlash.

Tibbiyot profilaktikasi faoliyatida:

- Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmati (SEO va JS) nazorat ostidagi ob'ektlarda (xizmat ko'rsatish shaklidan qat'iy nazar) ogohlantiruvchi va joriy sanitariya nazoratlari bo'yicha amaliy faoliyatini mustaqil olib borishi;

- sog'lomlashtirish, sanitar-gigiyenik va profilaktik chora-tadbirlar kompleksini mustaqil tarzda ishlab chiqish, muvofiqlashtirishi va o'tkazishi;

- ishlovchilar orasida sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shaklantirish ularning jismoniy, tibbiy faolligini oshirishi;

- gigiyena yo'nalishida qo'llanilayotgan ilg'or profilaktik tadbirlarni o'rGANISHI va amaliyotga tadbiq etishi;

- gigiyena yo'nalishida profilaktik chora-tadbirlarini tashkillashtirish bo'yicha to'liq hajmdagi zaruriy ko'nikmalarga ega bo'lgan yuqori malakali mutaxassis sifatida mustaqil amaliy faoliyatni amalga oshirishni egallah va baholash qobiliyatlariga ega bo'lishi lozim.

Axborot tahliliy faoliyatida:

-boshqaruv qarorlarni qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhiti omillari to'g'risidagi ma'lumotlarni toplash, qayta ishlash va tahlil qilish;

-qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma'lumot toplash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshqarish;

-tashkilotning ichki hujjat aylanish tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatining turli ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar bazasini yuritish;

-loyihalar samaradorligini baholash;

-axborot tahlil faoliyati natijalari bo'yicha hisobotlar tayyorlash;

-boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqarishi;

- davlat sanitariya-epidemiologiya nazoratini tashkillashtirish va boshqarishi;

- sanitariya qoida va me'yorlar, gigiyenik normativlar, davlat mehnat xavfsizligi standartlari tizimi, qurilish me'yor va qoidalalarini ishlab chiqarishda amaliy va uslubiy yordam berishi;

- loyihibiy va dasturiy hujjatlarni ishlab chiqishi;

- sanitariya-epidemiologiya nazorati sifatini boshqarish jarayonlarini ishlab chiqishi va tadbiq qilishi;

- sanitariya-epidemiologiya nazoratini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan jarayonlari va resurslarini rejalashtirishi;

- zamonaviy axborot texnologiyalar tizimini yaratish va ulardan foydalanish bilan bog'liq bo'lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash metodlari va mexanizmlarini ishlab chiqishi;

- ijrochilar jamoasi ishini tashkil qilishi va boshqarishi;

- fikrlar har xil bo'lgan sharoitda boshqaruv qarorini qabul qilishi;

bajarayotgan faoliyati bo‘yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash.

Pedagogik faoliyatida (umumi o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’lim tizimida):

- umumi o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’lim tizimining ta’lim muassasalarida tayyorgarlik yo‘nalishida nazarda tutilgan o‘quv fanlari bo‘yicha tibbiy fanlardan zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalaniб nazariy hamda amaliy mashg‘ulotlarni o‘tkazish;
- o‘quv jarayonini tashkil etish va o‘tkazilishiga ko‘maklashishi, tadqiqotlarda ishtirok etish; ma’lumotlarni to‘plash, umumlashtirish va tahlil etish;
- o‘qitilayotgan fanlar bo‘yicha dars mashg‘ulotlarini o‘tkazish uchun zarur bo‘lgan o‘quv-metodik hujjatlarni shakllantirish, tuzish va ularni tadbiq etish;
- mustaqil ta’lim va ijodiy qidiruv natijasida o‘qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi metodlar, vositalar va shakllar jabhalarida o‘z-o‘zini muntazam takomillashtirib borish.

2.60910400-Tibbiy profilaktika ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiylariga qo‘yiladigan talablar

2.1.Umumi kompetensiylar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo‘yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo‘lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilishi;
- tabiat va jamiyatda kechayotgan jarayon va hodisalar haqida yaxlit tasavvurga ega bo‘lishi, tabiat va jamiyat rivojlanishi haqidagi bilimlarni egallashi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asoslarda hayotda va o‘z kasb faoliyatida foydalana bilishi;
- insonning boshqa insonga, jamiyatga va atrof muhitga munosabatini belgilovchi huquqiy hamda ma’naviy mezonlarni bilishi, kasb faoliyatida ularni hisobga ola bilishi;
- axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishslash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo‘lishi, o‘z kasb faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- tegishli bakalavriat yo‘nalishi bo‘yicha raqobatbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lishi;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;
- sog‘lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to‘g‘risida ilmiy tassavvur hamda e’tiqodga, o‘zini jismoniy chiniqtirish o‘quv va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi lozim.

2.2.Kasbiy kompetensiylar:

- aholi yashash joylari sharoitida insonlarga atrof-muhitning tabiiy va ijtimoiy omillarini ta’sirini baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

- atmosfera havosi, ichimlik suvi, suv havzalari va tuproq holatini gigiyenik baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- aholi turar joylari, davolash profilaktika muassasalari, turar joy va jamoat binolarini rejalashtirish, obodonlashtirish va sanitariya-sog‘lomlashtirish chora-tadbirlarini ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- ogohlantiruvchi va joriy sanitariya nazoratini o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- havo muhiti, suv, tuproq, quyosh nuri radiatsiyasining gigiyenik ko‘rsatkichlarini tekshirish usullari qo‘llash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- sog‘lom ovqatlanish asoslari va ovqatlanishning zamonaviy nazariyalarini tadbiq etish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- organizmining sutkalik energiya sarfini aniqlash ko‘nikmasiga ega bo‘lish;
- asosiy moddalar almashinuvi, ovqatning spesifik-dinamik ta’sirini va turli faoliyatlarga ketgan quvvat sarfini aniqlash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- oziq-ovqat mahsulotlarining gigiyenik ekspertizasi sut, go‘sht, kolbasa, baliq, un va non mahsulotlari, yog‘ va moylar, yaxna ichimliklar va bankali konservalarni gigiyenik baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- tayyor mahsulotlar kaloriyasi va tarkibidagi oziq moddalar miqdorini aniqlash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- oziq-ovqat mahsulotlari tarkibidagi begona moddalarga baho berish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- profilaktik va parhez ovqatlanishni ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- ovqatlanish gigienasi bo‘limida ogohlantiruvchi va joriy sanitariya nazoratini o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- umumiy ovqatlanish korxonalari, savdo korxonalariga qo‘yiladigan gigiyenik talablar va ularni nazoratini olib borish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- bozorlarni sanitar-gigiyenik tekshirish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- sut, go‘sht, baliq, qandolat, yaxna ichimliklar ishlab chiqarish korxonalariga qo‘yiladigan gigiyenik talablar va shu korxonalarni sanitariya nazoratini olib borish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- oziq-ovqat mahsulotlarini sanitariya-epidemiologik ahamiyati va ovqatdan zaharlanish profilaktikasini ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- bolalar va o‘smirlar jamoasining salomatlik holatini o‘rganishning gigiyenik asoslash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- turli ta’lim muassasalarini loyihalashtirish va qurishning gigiyenik baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- TTMlarida o‘quv-tarbiyaviy, o‘quv va o‘quv-ishlab chiqarish jarayonlarini tashkil etishning gigiyenik mezonlari va baholash usullarini qo‘llash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- bolalar va o‘smirlarni ovqatlanishiga qo‘yiladigan gigiyenik talablarni amaliyotga tadbiq qilish;
- bolalar va o‘smirlar o‘yinchoqlari, kiyimlari, o‘quv darsliklari, jihozlariga qo‘yilgan gigiyenik talablarni amaliyotga tadbiq qilish;

- o‘smirlarni kasbga yo‘naltirishning gigiyenik talablarini amaliyotga tadbiqu qilish;
- yozgi sog‘lomlashtirish maskanlarida bolalar va o‘smirlarni sog‘lomlashtirish ishlariga qo‘yilgan gigiyenik talablarni bilish;
- rivojlanishida nuqsoni bo‘lgan bolalar va o‘smirlar muassasalarining gigiyenik asoslarini bilish;
- bolalar va o‘smirlar muassasalarida ogohlantiruvchi va joriy davlat sanitariya nazoratini olib borish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- organizmga nurlanuvchi radiatsiyalarning ta’sirini asosiy qonuniyatlarini bilish;
- tashqi va ichki nurlanishning yo‘l qo‘yiladigan darajasi, bu radiatsion xavfsizlikning asosi ekanligini bilish;
- sanitar dozimetrik nazoratini o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- yopiq ionlantiruvchi nurlanuvchi manbalar bilan ishslashda himoyalanish tamoyillarini bilish;
- radioaktiv ifloslanishdan tashqi muhitni va aholi salomatligini muhofaza qilish chora-tadbirlarini ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.
- radiatsion avariylar, turlari va ularning oqibatlarni bartaraf etishga doir tadbirlarni ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- O‘zbekiston Republikasida qurolli kuchlarni sanitariya-gigiyena ta’minotini tashkil etish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- qo‘shinlarni joylashishi, dala sharoitlarida qo‘shinlarning suv ta’minoti va sifatini gigiyenik nazorati, harbiy xizmatchilarni ovqatlanishi ustidan sanitariya nazorati o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- ommaviy qirg‘in qurollarini ishlatish sharoitida sanitariya nazoratining vazifalarini bilish;
- xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari, ularning organizmga ta’siri, oldini olish sog‘lomlashtirish chora-tadbirlarini ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- toksikologik tadqiqotlarni o‘tkazishni umumiy asoslari, sanitar-texnik qurilmalarga qo‘yiladigan gigiyenik talablarini bilish;
- pestitsidlarni ishlab chiqarishda va qo‘llanilishida xavfli omillarni aniqlash va baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish.
- ishlovchilar salomatligini tahlil qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- ishlab chiqarish ob’ektlarida davlat sanitariya nazoratini o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- turli sanoat ishlab chiqarish korxonalarida zararli va xavfli omillarni gigiyenik baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- atrof-muhit omillari (ichimlik suvi, tuproq, atmosfera havosi, suv havzalari) ularning aholi salomatligiga ta’siri, atrof-muhit omillarining ifloslanishini oldini olish sog‘lomlashtirish chora-tadbirlarini ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- atrof-muhit omillarida kimyoviy moddalarning gigiyenik me’yorlashtirish bo‘yicha toksikologik tadqiqotlarini o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– turar joy va jamoat binolarining (davolash profilaktika muassasalari, sport sog‘lomlashtirish muassasalari, madaniy-maishiy muassasalar) rejalashtirishning gigiyenik asoslari va talablarini bilish;

– aholi turar joylarining (shahar, kvartal, mavzelar, massivlar) rejalashtirishning gigiyenik asoslarini bilish;

– aholi salomatligini o‘rganish usullari va salomatlik ko‘rsatkichlarini baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– aholi turar joylarining sanitariya tozalash tizimini tashkillashtirishning gigiyenik asoslarini bilish va baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– kommunal ob’ektlarda davlat sanitariya nazoratini o‘tkazish shakllari, bosqichlari va asoslarini bilish va o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– aholi salomatligi - uni o‘rganish usullari, ijtimoiy-gigiyenik ahamiyati, ijtimoiy-gigiyenik omillar va turmush tarzini aholi salomatligini shakllanishidagi tutgan o‘rnini bilish va baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– eng muhim xastaliklar, ularning ijtimoiy-gigiyenik ahamiyati, sog‘liqni saqlashning nazariy asoslari, shahar va qishloq aholisiga tibbiy yordam ko‘rsatishni tashkil qilish, onalik va bolalikni himoyalash, sanitariya epidemiologiya xizmati, sog‘lom turmush tarzini targ‘ibot qilish, tibbiy-mehnat ekspertizasini tashkil qilish, sog‘liqni saqlashni boshqarish, rejalashtirish, mablag‘ bilan ta’minlash asoslarini bilish va baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish.

– sog‘liqni saqlash tizimida boshqaruvchanlik toifalari, marketing va uning tamoyillari, ehtiyojlari, bozor, marketing xizmati, bozor iqtisodiyoti sharoitida narxnavoning shakllanishini bilish va marketingni boshqarish, ehtiyojlik holati va bozor iqtisodiyoti sharoitida salomatlikni himoyalashni tashkil qilish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– yuqumli kasallikkarni o‘rganishda epidemiologik yondoshuv ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– tibbiy ta’lim tizimida va zamonaviy tibbiyot fanlari orasida epidemiologyaning tutgan o‘rnini bilish;

– epidemiologik tekshiruv usullarini bilish va qo‘llash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– noinfektion kasalliklar epidemiologiyasi, epidemik jarayon to‘g‘risidagi ta’limot, yuqumli kasalliklar tavsifi va qo‘zg‘atuvchilarning evolyusion taraqqiyotini bilish;

– zooantropozoonoz kasallikkarda sanitariya-veterinariya tadbirlarini ishlab chiqish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– o‘choqli dezinfeksiya, dezinseksiya, deratizatsiya, DPM larda DDD va sterilizatsiyaning sifati va samaradorligini baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– immunoprofilaktikani tashkil etish va o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– ich terlama, paratif A va V, salmonellezlar tavsifi, virusli gepatitlar tavsifi, poliomielit, vabo, ichak iersiniozlari epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

– rotavirusli infeksiyalarning, gripp, ORVI va atipik pnevmoniya, koronavirus infeksiyasi, difteriya, ko‘kyo‘tal, qizamiq, meningokokk infeksiyasi, tepki, qizilcha –

epidemiologiyasi va uning profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

- nozokomial infeksiyalari, streptokokkozlar epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- tuberkulez epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- quturish, qoraoqsoq, kuydirgining epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- rikketsiozlar epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- Ku-isitmasi, kanali rikketsioz, Astraxan toshmali isitmasi, toshmali tif, Brill kasalligi epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- o‘lat kasalligining epidemiologiyasi va profilaktikasini bilish va uni o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- qon infeksiyalari, gemorragik isitmalar, Lassa, Ebola, Denge, G‘arbiy Nil isitmasi, Sariq isitma epidemiologiyasi va ularning profilaktikasini bilish va o‘tkazish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- operativ epidemiologik tahlilni tashkillashtirish va o‘tkazish usullarini bilish va qo‘llash ko‘nikmalariga ega bo‘lish;
- O‘zbekiston Respublikasida Davlat epidemiologik nazoratini tashkillashtirish va o‘tkazish, tuman SEO va JS xizmatining epidemiologiya bo‘lim strukturasi, shtatlari, ish faoliyatini tashkillashtirish ko‘nikmalariga ega bo‘lish.

Bibliografik ma’lumotlar

UDK: 002:651.1/7

Guruhi T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so‘zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, ta’lim yo‘nalishi, kasbiy faoliyat ob’ekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o‘quv reja va fan dasturlari, o‘quv davri, malaka talablari, bakalavriatning o‘quv jarayoni, sifatni baholash va nazorati, mustaqil ta’lim, ishlab chiqarish, malaka amaliyoti, davlat attestatsiyasi, o‘quv fanlari bloki, oliy ta’lim muassasasi, ta’lim jarayoni, tibbiy profilaktika ishi, aholi salomatligi, atrof-muhit gigiyenasi, ogohlantiruvchi va joriy davlat sanitariya nazorati, bolalar va o‘smlar gigiyenasi, turli ta’lim muassasalari, ta’lim-tarbiya jarayoni, ovqatlanish gigiyenasi, davlat va nodavlat oziq-ovqat korxonalarida davlat sanitariya nazorati olib borish, kommunal gigiyena, suv, tuproq, aholi turar joylari, mehnat gigiyenasi, radiatsion gigiyena, turli ishlab chiqarish korxonalaridagi ishlab chiqarish jarayoni, bosqich, radiatsion xavfsizlik, shaxsiy himoya vositalari, sanitariya maorifi ishi, epidemiologiya, yuqumli va somatik kasalliliklar epidemiologiyasi, OITS, VICH.

KELISHUV VARAG'I

ISHLAB CHIQILDI:

Toshkent tibbiyot akademiyasi
Rektor A.K.Shadmanov

202² yil 1 " 08

M.O.

KELISHILDI:

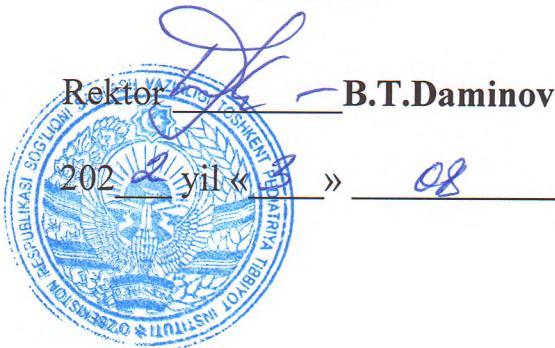
O'zbekiston Respublikasi
Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligi
huzuridagi Oliy ta'lifni
rivojlantirish tadqiqotlari va ilg'or
texnologiyalarni tatbiq etish markazi

Direktor Sh.Yakubov
202² yil 2 " 08
M.O.

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni
saqlash vazirligi
Fan va ta'lif boshqarmasi

Boshliq O'.S.Ismailov
202² yil 2 " 08
M.O.

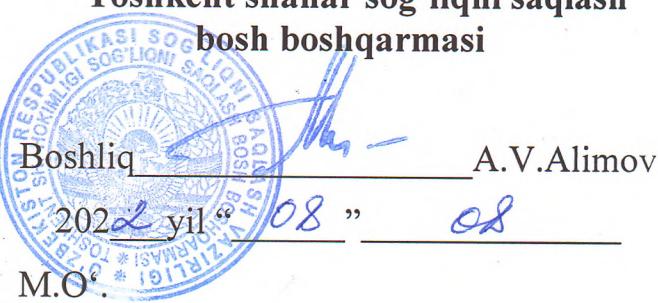
Toshkent pediatriya tibbiyot
instituti

Rektor B.T.Daminov

202² yil 2 » 08

Toshkent shahar sog'liqni saqlash
bosh boshqarmasi

Boshliq A.V.Alimov
202² yil 2 " 08
M.O.